

VOORSPELLERS VAN EPISIOTOMIE IN BELGIË

In deze infographic combineren we de bevindingen van twee speciale dossiers over episiotomieën respectievelijk verschenen in het jaarrapport van het SPE en CEpiP. We presenteren een beknopte vergelijking tussen Vlaanderen en Brussel en Wallonië.

Auteurs

Fomenko Elizaveta¹, Breugelmanns Maria¹, Daelemans Caroline², Embo Mieke¹, Faron Gilles², Goemaes Régine¹, Lanssens Dorien¹, Michel Sarah², Roelens Kristien¹, Van Leeuw Virginie², en Leroy Charlotte²

Affiliaties

¹Studiecentrum voor Perinatale Epidemiologie (SPE)
²Centre d'Épidémiologie Périnatale (CEpiP)

INTRODUCTIE

Een **episiotomie** is een chirurgische incisie in het perineum tijdens de bevalling om de vaginale doorgang te vergroten. De huidige richtlijnen benadrukken een **selectieve aanpak**, waarbij de beslissing gebaseerd is op medische indicaties en de specifieke behoeften van elke bevalling. **Er is geen internationale consensus m.b.t. een optimale episiotomiegraad.**

In 2021 was de episiotomiegraad (bij vaginale bevallingen) in Brussel 14,8%, in Wallonië 20,0%, en in Vlaanderen 34,9%. Opvallend zijn de **grote verschillen tussen de regio's, maar vooral tussen de Belgische ziekenhuizen** onderling, waar de episiotomiegraden variëren van 4,1% tot 73,5%!

ONDERZOEKSVRAAG

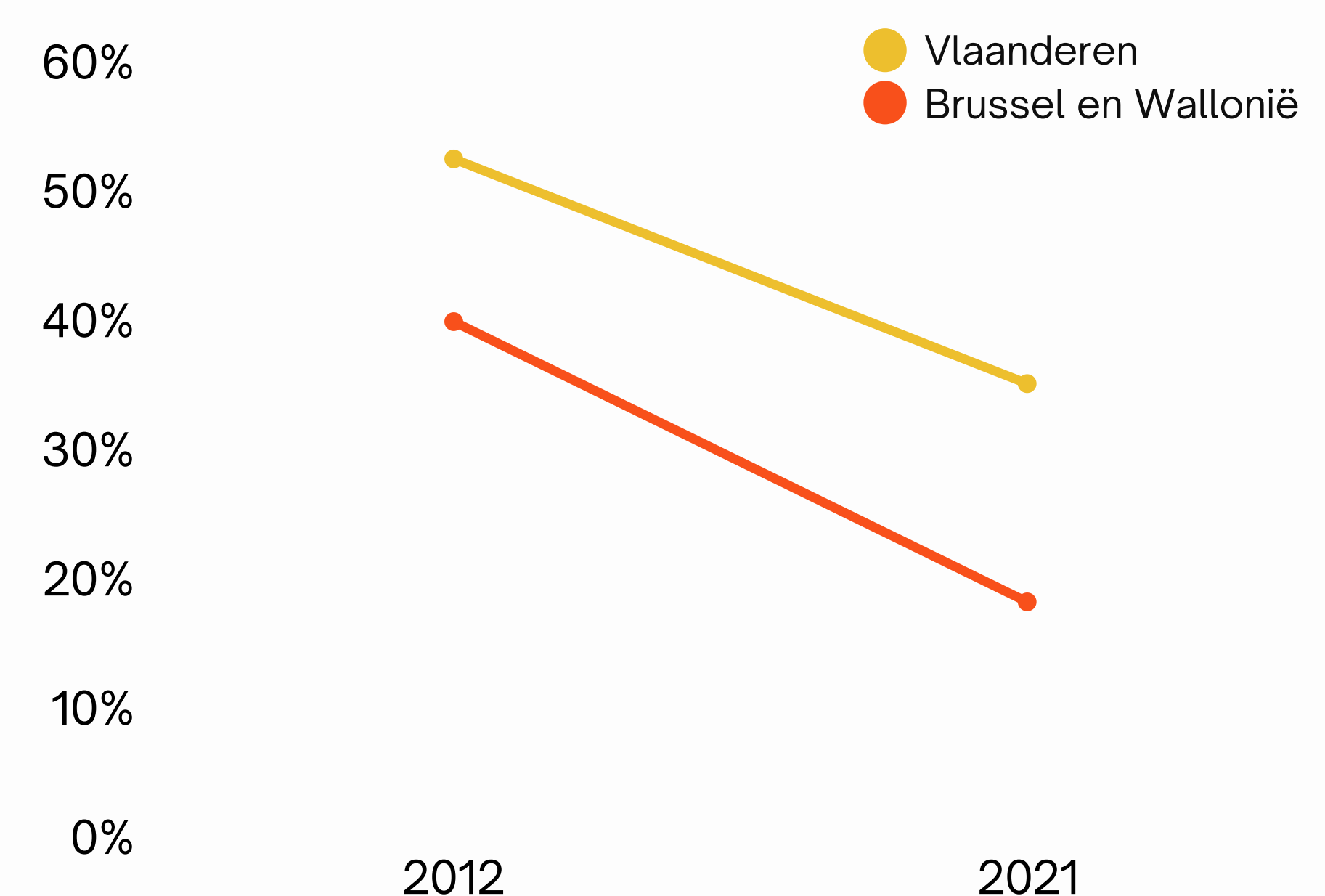
Wat zijn **voorspellende eigenschappen** voor het al dan niet uitvoeren van een **episiotomie**?

METHODOLOGIE

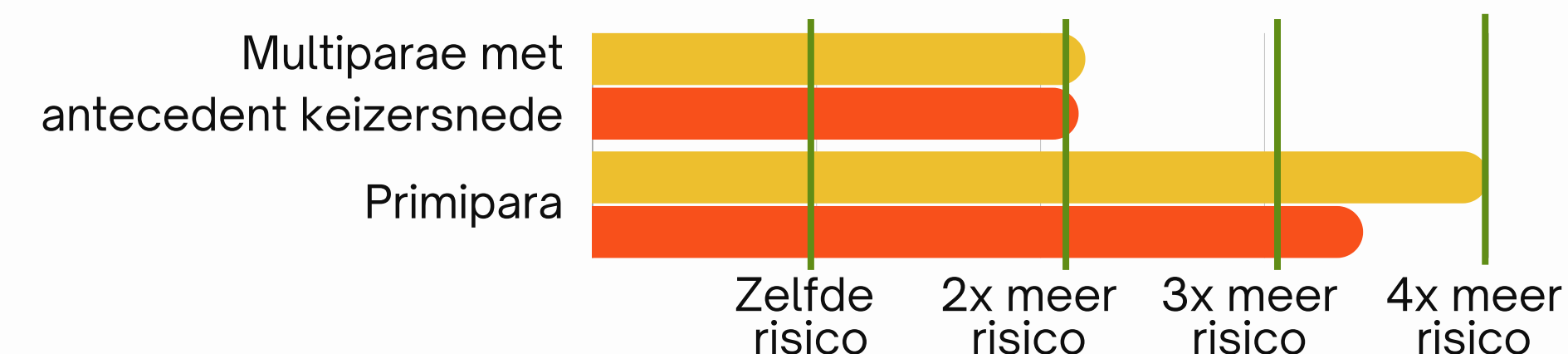
De analyses werden tweevoudig uitgevoerd met de data van het SPE en van CEpiP.
Stap 1: Beschrijvende statistieken met chi-kwadraattoetsen.
Stap 2: Identificeren van relevante voorspellers a.d.h.v. *Random Forests Analysis*.
Stap 3: Multilevel logistische regressies om de relatie tussen de voorspellers en episiotomie te onderzoeken.

DALING IN EPISIOTOMIEGRAAD

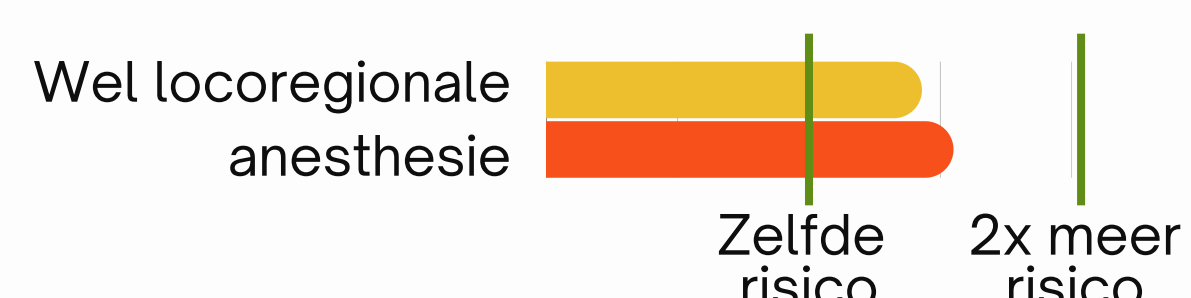
In zowel **Vlaanderen** als **Brussel en Wallonië** merken we een **belangrijke daling** in de episiotomiegraad tussen 2012 en 2021.

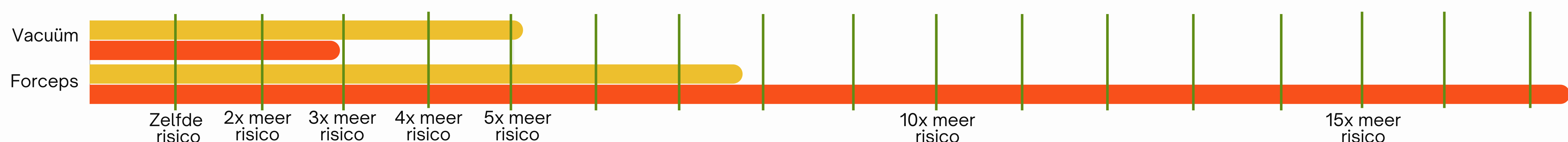
In vergelijking met multiparae zonder antecedent van keizersnede:

In vergelijking met geen locoregionale anesthesie:

In vergelijking met spontane bevallingswijze:

STERKSTE VOORSPELLERS

De belangrijkste **voorspellers** voor het al dan niet uitvoeren van een episiotomie:

- 1) **Pariteit** in combinatie met **antecedent van keizersnede**
- 2) **Wijze van bevalling** (instrumenteel)
- 3) **Locoregionale anesthesie**

EFFECT VAN MATERNITEIT ZELF

De "materniteit" lijkt een voorspeller van episiotomie te zijn. De keuze om al dan niet een episiotomie uit te voeren wordt in **Vlaanderen** voor 16% en in **Brussel en Wallonië** voor 14% bepaald door de materniteit waarin de moeder zal bevallen. Dit wijst op aanzienlijke variantie tussen de ziekenhuizen in het al dan niet uitvoeren van een episiotomie, zoals bepaald door de *Intraclass Correlation Coefficient (ICC)*.

CONCLUSIE

Ondanks de verschillen tussen Vlaanderen en Brussel en Wallonië, merken we **zeer gelijkaardige resultaten** op:

- Daling episiotomiegraad
- Primipariteit, instrumentele bevallingen en locoregionale anesthesie als belangrijke voorspellers
- Grote invloed van het ziekenhuis waarin de bevalling plaatsvindt

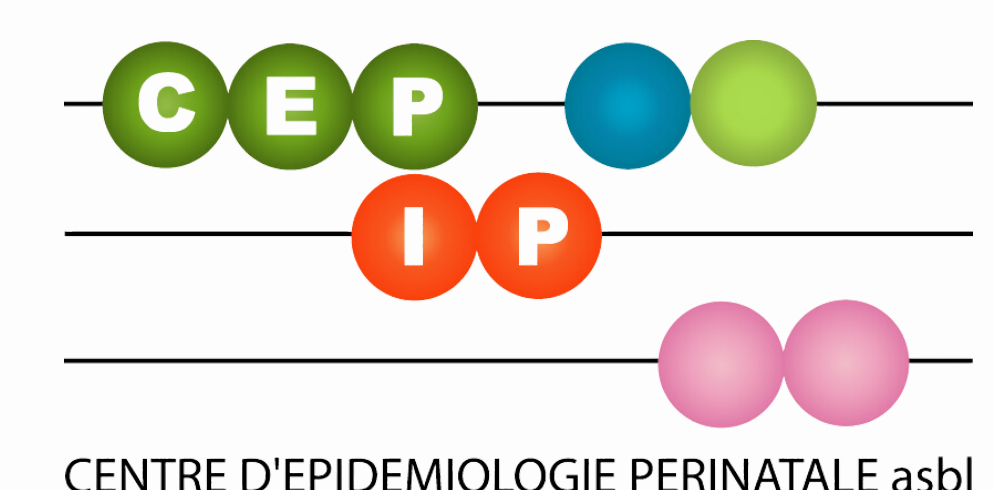
Verdere analyses en vergelijkingen met nationale gegevens zijn aanbevolen!

Gebaseerd op de speciale dossiers in:

Goemaes, R., Fomenko, E., Laubach, M., De Coen, K., Bogaerts, A. & Roelens, K. (2023). *Perinatale gezondheid in Vlaanderen – Jaar 2022*. Brussel: Studiecentrum voor Perinatale Epidemiologie.

Van Leeuw, V., Leroy, C. (2023). *Santé périnatale en Région bruxelloise – Année 2022*. Bruxelles: Centre d'Épidémiologie Périnatale.

Leroy, C., Van Leeuw, V. (2023). *Santé périnatale en Wallonie – Année 2022*. Bruxelles: Centre d'Épidémiologie Périnatale.

Citeer deze infographic als volgt:

Fomenko, E., Breugelmanns, M., Daelemans, C., Embo, M., Faron, G., Goemaes, R., Lanssens, D., Michel, S., Roelens, K., Van Leeuw, V., Leroy, C. (2024). Voorspellers van episiotomie [Infographic]. Studiecentrum voor Perinatale Epidemiologie & Centre d'Épidémiologie Périnatale.